कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ९

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

टकसार, कम्पनी, विरासत, निराकरण, अवमूल्यन

क. समाधान गर्ने काम .....

ख. मुद्रा बनाउने ठाउँ .....

ग. मोल घट्ने अवस्था .....

घ. व्यापार वा उद्योग चलाउने संस्था .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. 'सूर्य' को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (तारा, रवि, जून)

ख. 'मित्र' को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (छिमेकी, साथी, शत्रु)

ग. 'अन्य' शब्दको अर्थ ..... हो। (अरू, खानेकुरा, धेरै)

घ. 'थाल' को सानो रूप जनाउने लघुतावाची शब्द ..... हो। (कचौरा, थाली, लोटा)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

नाच्न नजान्ने आँगन टेढो, मतदाता

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) सन्गीत (ii) सङ्गीत (iii) शङ्गीत (iv) शन्गीत

ख. (i) सिक्षा (ii) शिक्सा (iii) शिक्षा (iv) सिक्सा

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

हाम्रो सँस्कृतिमा आमालाई देवि जस्तै मानीन्छ,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

ऊ छिटोछिटो अग्लो डाँडा **चढ्छ**।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/9

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. आउँदो वर्ष हामी नयाँ कक्षामा ..... । (पढ् : सामान्य भविष्यत्)

ख. दिदीले आज खाना ..... । (पकाउ : पूर्ण वर्तमान)

ग. यस वर्ष रोपाइँको बेला समयमै पानी ..... । (पर् : इच्छार्थ)

घ. तिमीले ध्यान दिएर ..... कुरा बुझिहाल्छौ। (सुन् : सङ्केतार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. छोरो दौडियो। (स्त्रीलिङ्ग)

ख. आमाले बच्चालाई सुताउनुभयो। (अप्रेरणार्थक)

ग. भाइबाट चित्र कोरियो। (कर्तृवाच्य)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

डल्ले खोला हिउँदमा सानो देखिन्छ, तर वर्षामा गाउँ गाउँका मान्छेको ज्यान लिन्छ। सदरमुकामबाट फर्कने बटुवाले **लट्ठीले** टेकेर बल्लतल्ल खोला तर्‍यो। विकासका नाममा रकम आयो, तर जनताले प्रगति देखेनन्। रनबहादुरको बेकार भोज सात दिन चल्यो। शिवबहादुरको कुलो खन्ने प्रयास डोबमै सकियो। दाजुभाइ मिलेर श्रमदान गरेको भए पुल बन्थ्यो। बेइमानीले गाउँको सामाजिक जीवन बिग्रन्छ। खोला अझै उस्तै बगिरहेको छ र गाउँलेको दुःख पनि घटेको छैन।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

एकसिङ्गे गैँडा नेपालको गौरव हो। यो ठुलो शरीर भएको शाकाहारी जनावर हो। यसको छाला बाक्लो हुन्छ र नाकमाथि एउटा सिङ हुन्छ। यो तराईका घाँसे मैदान र दलदल भएका ठाउँमा बस्छ। चितवन र बर्दियाका राष्ट्रिय निकुञ्जमा यसलाई हेर्न पाइन्छ। पहिले बस्ती बढ्दै जाँदा यसको बास मासियो। सिङको लोभमा चोरी सिकारीले पनि धेरै गैँडा मारे। एक समय यसको सङ्ख्या निकै घटेको थियो। त्यसपछि सरकारले निकुञ्ज बनायो, सेना र वन कर्मचारीले गस्ती बढाए। निकुञ्ज वरपरका गाउँलेले पनि सिकारीको खबर दिन थाले। यसरी सङ्ख्या फेरि बढ्न थाल्यो। गैँडा हेर्न आउने पर्यटकले स्थानीयलाई आम्दानी पनि दिन्छन्। वन्यजन्तु जोगाउन सरकार र गाउँले सँगै लाग्नुपर्छ भन्ने कुरा यसले सिकाउँछ।

क. एकसिङ्गे गैँडा कस्ता ठाउँमा बस्छ?

ख. गैँडाको सङ्ख्या किन घटेको थियो?

ग. गैँडा जोगाउन गाउँलेले कसरी सघाए?

घ. तपाईंको ठाउँका वन्यजन्तु जोगाउन के गर्न सकिन्छ? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

से गुम्बा पुग्ने टोलीको बाटो सजिलो थिएन। भिरैभिर हिँडेको टोली निलो से फोक्सुन्डो तालको किनारमा पुग्यो। ताल देखेर लेखक मन्त्रमुग्ध भए। लेखेढुङ्गातिर लाग्दा उनको टाउको दुख्यो, ओठ फुटे र अनुहार कालो भयो। ५,३०० मिटरको सेला पासमा भोकले पेट काट्यो र हावा चल्न थाल्यो। छोटो बाटोको हिउँको भिरमा लेखक कति पटक पछारिए, हिसाबै भएन। घण्टौं हिँडेपछि टोली करिब १,३०० वर्ष पुरानो मानिएको से गुम्बा पुग्यो। त्यहाँ छालाले मोरेका पुराना बौद्धग्रन्थ देखेर लेखकको मन ढक्क फुल्यो। यति धेरै दुःख गरेर पाएको यो आनन्द उनका लागि अपार र अद्भुत थियो।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/9

निर्देशित रचना ३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा एउटा कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस्:
अछामको एउटा गाउँ — पढ्न नपाएकी हजुरआमा — सही नजानेर औँठाछाप लगाउनुपर्ने पीर — कक्षा आठकी रेखाले बेलुकी अक्षर सिकाउनु — धेरै महिनाको अभ्यास — बैङ्कमा हजुरआमाले आफैँ नाम लेख्नु — शिक्षा

ख. 'घर छाडेर छात्रावास जानुअघि' विषयमा एउटा मनोवाद तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन ३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. विद्यालयका लागि खेलकुदका सामग्री मगाउँदै खेल सामग्री पसलका प्रबन्धकलाई विद्यालयका तर्फबाट एउटा व्यावसायिक चिठी तयार पार्नुहोस्।

ख. गाउँमा लामो समय सेवा गर्नुभएकी महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई गाउँपालिकाका तर्फबाट दिइने सम्मान पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या ३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. विभिन्न धर्म, जात र राष्ट्रियता बोकेर आएका मानिसले बुद्धत्व खोजिरहे झैँ लाग्थ्यो।

ख. असहाय, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका र दीनदुःखीले सेवा पाउनु उनीहरूको अधिकार हो।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर ४ अङ्क

१५. 'एकजोर जुत्ता' कथामा जुत्ता मगाएको र किनेको अंशका आधारमा सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. गुलाफीले कस्तो जुत्ता ल्याइदिन भनिन्?

ख. जुत्ताको नम्बर थाहा नभएपछि उनले के गरिन्?

ग. बजारमा 'म' को मन किन दोमन भयो?

घ. अन्त्यमा 'म' ले के गर्ने निधो गरे?

लामो उत्तर ५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'जुन्को ताबेई' जीवनीका आधारमा महिला र पुरुष समान क्षमताका हुन्छन् भन्ने कुरा पुष्टि गर्नुहोस्।

ख. 'प्यारो प्रकृति' कविताका आधारमा प्रकृतिबाट मान्छेले के के सिक्न सक्छ, प्रस्ट पार्नुहोस्।

निबन्ध लेखन ५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मेरो मनपर्ने शिक्षक

ख. समयको मूल्य

ग. सामाजिक सञ्जाल